

BUTLLETÍ INFORMATIU

Núm. 5 • Gener 2009

AESCO

ASSOCIACIÓ D'EXSÍNDICS I EXCONSELLERS GENERALS

NÚMERO D'ASSOCIATS DATA 1 DE GENER DEL 2009

Rosa M. Mandicó Alcobé
 Josep Marsal Riba
 Marcel Besolí Bacó
 Francesc Forné Molné
 Isidre Baró Cabanes
 Xavier Montané Esplandiú
 Antoni Duró Baró
 Vicenç Alay Ferrer
 Enric Tarrado Vives
 Maria Teresa Armengol Bonet
 Andreu Armengol Pascuet
 Antoni Armengol Vila
 Lluís Babi Picolo
 Francesc Bonet Casas
 Antoni Calvó Casal
 Enric Casadevall Medrano
 Josep Casal Casal
 Antoni Casal Mandicó
 Robert Cassany Vila
 Antoni Cerqueda Gispert
 Francesc Cerqueda Pascuet
 Jordi Cots Naudí
 Jordi Farràs Forné
 Pere Font Moles
 Magi Maestre Campderrós
 Agustí Marfany Puyoles
 Pere Marsenyach Torres
 Jaume Martí Mandicó
 Joan Martínez Benazet
 Joaquim Miró Bernadó
 Josep Duró Coma
 Francesc Mora Planes
 Francesc Mora Sagués
 Joan Naudi Ambatlle
 Climent Palmitjavila Torres
 Antoni Pugdellívol Riberaigua
 Cándid Riba Coma
 Josep Antón Ribes Roca
 Eduard Rossell Pujal
 Gilbert Saboya Sunyé
 Estanislau Sangrà Font
 Joan Santamaria Terré
 Ricard Tor Riba
 Jordi Torres Alis
 Isidre Torres Pons
 Marc Vila Riba
 Jordi Cinca Mateos
 Bonaventura Riberaigua Miquel
 Joan Tomàs Roca
 Susagna Arasanz Serra
 Miquel Armengol Pons
 Joan Verdú Marquilló

Pere Moles Aristot
 M. Rosa Ferrer Obiols
 Lluís Molné Armengol
 Joan Escaler Calva
 Albert Pintat Santolària
 Òscar Ribas Reig
 Joan Jordi Areny
 Josep Mª Mas Pons
 Josep Casal Puigcernal
 Pere Font Vergès
 Miquel Pujal Trullà
 Joan Pujal Areny
 Miquel Vila Bordoll
 Francesc Molné Torres
 Maria Reig Moles
 Josep Mª Garrallà Coma
 Antoni Riberaigua Sasplugas
 Josep Cases Baró
 Joan Obiols Camillo
 Òscar Rossell Margalef
 Xavier Esport Miró
 Patrick García Ricart
 Olga Benazet Dolsa
 Jordi Daban Alsina
 Albert Gelabert Grau
 Josep Areny Fité
 Francesc Areny Casal
 Miquel Aleix Areny
 Josep Montané Pons
 Guillem Areny Areny
 Josep Ribera Ambatlle
 Marc Forné Molné
 Marc Codina Travesset
 Miquel Àlvarez Marfany
 Modest Baró Moles
 Marc Pintat Forné
 Clara Pintat Rossell
 Francesc Roca Roca
 Bibiana Rossa Torres
 Miquel Naudi Clop
 Miquel Casal Casal
 Marcel Albós Riba
 Maitena Manciet Fouchier
 Guillem Valdés Alemany
 Enric Pujal Areny
 Ventura Mora Riba
 Jordi Serra Malleu
 Pere Cervós Cardona
 Bonaventura Bonell Areny
 Miquel Naudi Casal

TOTAL = 102 associats

SALUTACIÓ

Benvolguts socis i amics,

Arriba el nou Butlletí. El Butlletí que testifica que l'AESCO continua. Continua organitzant dia rere dia, any rere any, les activitats que corresponen a l'objecte indicat pels seus Estatuts, o sigui:

"Aplegar tots els elegits que s'han fet càrrec, durant llurs mandats, de l'interès del poble andorrà i que romanen fidels als principis fonamentals de la democràcia i de la Constitució, així com la salvaguarda dels interessos morals i materials dels antics síndics i consellers generals.

La promoció i la defensa dels valors democràtics, la cultura andorrana i la llengua catalana.

Desenvolupar vincles de solidaritat entre els seus membres, dur a terme activitats socials i culturals corresponents a l'objecte social, establir vincles de col·laboració amb associacions estrangeres del mateix caire, i en particular amb les dels Estats veïns."

Si ens referim a l'imperatiu d'aplegar tots els exelegits cal recordar que 102 membres fan efectiva regularment la cotització de l'AESCO o sigui que la nostra Associació aglutina la gran majoria dels antics síndics i consellers generals.

En quant a la defensa dels valors democràtics i de la cultura andorrana podem constatar amb satisfacció que molts de vosaltres assistiu, tal com apareix en alguna de les fotos que publiquem, a les conferències que periòdicament organitzem i en les quals no us limitem a escoltar passivament, sinó que hi participeu activament, posant preguntes i proposant solucions. A més acariciem l'ambició projecte de presentar una exposició que englobaria l'evolució del Consell General a partir dels seus orígens.

I si tractem ara de col·laboració amb associacions estrangeres del mateix caire ens reunim, tal com ho mostren també algunes de les fotos, amb exparlamentaris de països diversos.

És veritat que no és fàcil mantenir la flama de l'entusiasme quan una associació comença a durar. La funció dels membres de la junta és de canalitzar les activitats, suscitar-ne quan és convenient, però se senten més legitimats si senten que els altres membres els recolzen activament.

És veritat que molts socis assisteixen regularment a les reunions periòdiques que organitzem però voldríem que fóssiu més nombrosos. Voldríem també que hi hagués llista d'espera per a la publicació, en el nostre butlletí, d'articles proposats pels membres però hem de reconèixer, malauradament, que són escassos.

Potser no és propici aquest moment de festes nadalenques per a fer constatacions que contribueixen a crear sentiments de culpabilitat però desitjaríem tan que la nostra Associació fos exemplar.

Perdoneu-nos doncs, oblidem un moment tots els problemes de cada dia i accepteu que us desitgem a vosaltres i a la vostra família un feliç any 2009.

**LA JUNTA DIRECTIVA
DE L'AESCO**

5è CONGRÉS DE LA UMAPF

La Junta directiva, en reunió mantinguda el passat dia 14 de maig del 2008, va acordar per unanimitat nomenar als Srs. Marcel Besolí Baco i Xavier Montané Esplandiú per representar l'AESCO davant el 5è Congrés de l'UMAPF, que tingué lloc al Quebec els passats 17 i 18 de setembre del 2008.

INFORME DE LA DELEGACIÓ

Dia 17 de setembre del 2008, a les 18 hores:

Recepció a l'hotel de l'Assemblea Nacional del Quebec oferta per la Sra. Fatima HOUDA-PEPIN, vicepresidenta de l'Assemblea Nacional del Quebec.

Tot seguit, intervingueren el cònsul de França, el Sr. François LABRUNE, el president de l'amicale d'antics parlamentaris del Quebec, el Sr. André HARVEY i finalment, el president de l'UMAPF, el Sr. Yvon BIEFNOT.

Dia 18 de setembre del 2008, a les 10 hores:

Sessió inaugural sota la presidència del Sr. Yvon BIEFNOT, president de l'UMAPF, qui fou acompanyat a la taula presidencial pel Sr. Bruno BOURG-BROC, secretari general, la Sra. Faliop GUEYE-SAL presidenta de l'associació del Senegal, el Sr. Rules KYEMBVVA, president de la delegació del Congo i el Sr. André HARVEY, president de l'amicale d'antics parlamentaris del Quebec.

Dia 18 de setembre del 2008, a les 12 hores:

Foto oficial i dinar ofert pel Sr. André HARVEY, president de l'amicale d'antics parlamentaris del Quebec. Cal destacar que el Sr. Marcel BESOLÍ, representant de la delegació andorrana va tenir l'honor d'ésser convidat a la taula presidencial.

Dia 18 de setembre del 2008, a les 14 hores:

Distribució dels conferenciants entre les dues comissions:

- **Commission 1: « Les formes de la démocratie dans l'espace francophone et ses liens avec le développement économique »**

En dita comissió, la delegació andorrana fou representada pel Sr. Marcel Besolí Baco i foren adoptades dues resolucions:

RÉSOLUTION N°1

Les anciens parlementaires francophones appartenant à l'Union des Associations d'Anciens Padementaires Francophones (U.M.A.P.F.):

- estiment qu'il ne faut pas se borner à un seul mode de démocratie, qu'il soit occidental-ou autre, tout en refusant des simulacres;
- insistent sur l'importance de la décentralisation grâce à laquelle on obtient une plus grande participation et ainsi un développement plus rapide;
- sont persuadés que la démocratie et le respect des droits de l'homme sont des facteurs importants de développement;

- insistent, avec M. Hervé BOURGES: « la francophonie née comme un fait, doit vivre maintenant comme une action » ;
- certes, la francophonie conduit des actions communes qui favorisent l'avènement d'un véritable partenariat économique mais celles-ci doivent être développées en tenant compte des besoins des populations et de la participation citoyenne favorisant la mutualisation des moyens et la coopération Nord-Sud ayant comme objectif premier la lutte contre la pauvreté;
- l'action économique de la Francophonie doit aussi s'inscrire dans une plus grande coopération dans les organismes internationaux;
- la Francophonie doit aussi développer la coopération scientifique en accueillant mieux plus d'étudiants de pays en voie de développement dans les universités francophones. Ensuite, ces étudiants devraient retourner dans leur pays pour y développer l'activité et le savoir.

RÉSOLUTION N°2

L'Union Mondiale des Associations d'Anciens Parlementaires Francophones recommande la création d'une commission indépendante pour organiser et superviser le processus électoral dans ses différentes phases.

Dans ce cadre, l'Union Mondiale, par le biais des associations membres, propose ses services pour la mise en place de cette commission indépendante, à la demande des pays concernés.

- **Commission 2: « Une nation de langue française au coeur de l'Amérique : l'expérience québécoise »**

En dita comissió, la delegació andorrana fou representada pel Sr. Xavier Montané Esplandiú i s'adoptaren dues resolucions:

RÉSOLUTION N°1

L'Union Mondiale des Associations d'Anciens Parlementaires Francophones désirent souligner l'apport important du Québec et du Canada français à promouvoir l'usage et la qualité de la langue française ainsi que des cultures francophones.

En conséquence, l'U.M.A.P.F., par la qualité et la pertinence de ses débats, favorise une continuité dans les efforts à promouvoir et à protéger le fait français en Amérique et partout où la Francophonie assure une présence.

Les pays participants au Ve Congrès de l'U.M.A.P.F désirent aussi exprimer le sentiment de solidarité qui les anime dans la famille francophone.

RÉSOLUTION N°2

Les anciens parlementaires francophones appartenant à l'Union Mondiale des Associations d'Anciens Parlementaires Francophones (U.M.A.P.F.) :

- Compte tenu des risques d'affaiblissement du français dans un contexte de mondialisation, l'U.M.A.P.F. souhaite profondément que la France, en tant que chef de file de la Francophonie, assume clairement un rôle prépondérant au chapitre de la qualité du français et de son utilisation comme mode d'expression privilégiée des cultures francophones.
- Finalement, tots els assistents al 5è Congrès de l'UMAPF varen acordar la redacció d'una moció conjunta:

MOTION

A l'occasion de leur cinquième Congrès réuni à Québec les 18 et 19 septembre, les associations d'Anciens Parlementaires Francophones sous la présidence de M. Yvon Biefnot, Président de l'Union Mondiale adressent leurs chaleureuses, sincères et cordiales félicitations à M. André Harvey, Président de l'Amicale des anciens parlementaires du Québec et à ses collaborateurs.

Ils remercient l'ensemble des personnes qui, au travers des différentes sections ont contribué au succès de ce cinquième Congrès.

Dia 19 de setembre del 2008, a les 12 hores:

Dinar de clausura ofert pel Sr. André HARVEY, president de l'amicale d'antics parlamentaris del Quebec i amb la presència del ministre d'afers exteriors del Quebec.

Tal com ja s'anuncià en el primer exemplar del Butlletí informatiu, es publica el contingut de la Conferència donada el dia 24 d'abril del 2008 pel Sr. Albert Gelabert Grau, exsíndic general, durant el dinar de germanor, amb motiu de l'Assemblea General Ordinària de l'AESCO, que tingué lloc a l'Hotel Holliday Inn Crowne Plaza.

Després de deu anys allunyat de la política activa, quan al febrer del 1991 vaig ser elegit Síndic General, amb motiu de la renúncia al càrrec, per malaltia, com tots recordareu, del meu predecessor en el càrrec, Josep Mª Beal, el tema estrella que hi havia damunt la taula era per a mi, sense cap mena de dubte, el de la redacció d'una Constitució escrita pel nostre país.

El Consell General havia pres durant l'any 1990 una sèrie d'acords en relació a aquest tema, i es tractava doncs de posar en marxa aquest procés, que havia quedat una mica aturat per la malaltia del Síndic General, malgrat les gestions ja iniciades pel Subsíndic General i pels membres de la comissió designada a tal efecte.

Després del memoràndum de la reforma de les institucions redactat pel Consell General, cap a finals dels anys 70, si no ho recordo malament, el Decret de reforma de les institucions del gener del 1981, creant bàsicament el Consell Executiu, una sèrie de gestions, per dir-ho d'alguna manera, fetes pels elegits andorrans, i alguns esdeveniments que tenen ressò internacional, fan que tots els afers que fan referència a Andorra, per part del Copríncep francès, tradicionalment gestionats directament pel Ministeri d'Afers Exteriors des del Quai d'Orsay, passin a dependre directament de l'Elysée, i concretament dels Serveis del Copríncep.

És segurament Una de les poques vegades, i possiblement la primera que el Copríncep francès, exerceix el càrrec personalment, tal com li correspon.

A aquesta novetat pel costat d'un Copríncep, cal afegir-hi els posicionament ja conegut i moltes vegades manifestat, per part de l'altre Copríncep, el Copríncep episcopal, en el sentit que ell continuaria sent Copríncep, si així els andorrans ho desitjaven.

Tot això fa que estem davant d'una situació nova, molt diferent de la d'uns anys enrere, i podríem dir que la fruita ja era madura i havia arribat l'hora de collir-la.

Als que per circumstàncies polítiques de la vida, en aquell moment estaven sota l'arbre, ens va tocar preparar els paners per a collir-la, i si ell quedava alguna que no volia caure, per que era encara una mica verda, calia sacsejar-la.

Personalment, vaig tenir la impressió d'estar davant un moment històric i a la vegada delicat i transcendent, pel que feia referència al futur del nostre país i calia actuar en conseqüència i responsabilitat.

Calia buscar el que en podríem dir-ne legitimitació o reconeixement popular dels Coprínceps per part dels andorrans. Legitimació reiteradament demanada pel Copríncep episcopal i aleshores també pel Copríncep francès.

Recordo algun informe fet per algun constitucionalista francès en el que es qüestionava que el President de la República pogués ser cap de dos Estats, i tampoc s'acceptava el terme "sobirania" i el màxim que s'acceptava era "sobirania compartida", que mai ningú, va saber explicar amb claredat quin era l'abast real d'aquesta figura, que és mencionava molt alegrement i constantment, i si voleu que us digui la veritat jo soc incapaç de dir-vos on es volia anar amb la mateixa, o realment no es volia anar enlloc.

Després de moltes reunions, informes i haver escoltat parers de tècnics, experts, polítics i ciutadans de base, s'arriba a la conclusió que calia buscar el reconeixement internacional d'Andorra, mantenint els Coprínceps com a Cap d'Estat, amb aquesta figura bicèfala, amb poder conjunt i indivís, dins d'un règim parlamentari.

El guió exigia la plena sobirania del poble andorrà i la separació de poders per a esdevenir un Estat de Dret amb reconeixement internacional.

És amb aquestes premisses que a l'abril del 1991 es celebra a les golfes de la Casa de la Vall la primera reunió de la Comissió Tripartida, que engega oficialment el procés de redacció de la Constitució escrita.

El procediment i el protocol varen resultar complexes en un primer moment. S'habilita una taula triangular, de manera que no hi hagués presidència, on seuen les tres delegacions: la del Consell General i les dues dels Coprínceps.

A la primera reunió es fixen les regles del joc: segurament me'n deixaré alguna, però bàsicament eren:

- Que cap de les parts aniria a la taula amb projectes o textos preparats per a sotmetre'ls a debat i aprovació de les altres parts.
- Cap de les parts opinaria públicament sobre els posicionaments de les altres. En tot cas, això seria una discussió exclusivament interna de la Comissió.
- Al final de cada reunió es donaria la informació únicament mitjançant un comunicat de premsa, que prèviament hauria validat la Comissió Tripartida.
- La iniciativa de presentació de propostes correspondria sempre a la delegació del Consell General.

Durant les dues primeres reunions es va fixar l'índex o el que algú denominava l'elenc del text constitucional.

Va quedar acceptat per totes les parts els principis d'estat independent, plena sobirania del poble andorrà, separació dels tres poders: legislatiu, executiu i judicial així com, el de Copríncipat parlamentari.

Acceptats aquests principis difícilment hi havia marxa enrere. Tal com ens va manifestar uns dels nostres assessors, emprant termes mariners, havíem cremat els vaixells i ja no podíem tornar a port.

Les delegacions d'ambdós Coprínceps, ens van manifestar que la resolució dels temes considerats interns era única i exclusivament competència de la delegació

del Consell General, i la proposta o solució que aportessin els elegits andorrans, tenia ja des d'aleshores la seva conformitat i acceptació.

Teníem un altre terna també d'una complexitat i dificultat important. Tots coneixíem el pensament lliberal o ultraliberal, acompanyat, jo diria d'un agnosticisme important, del que aleshores era el nostre Copríncep francès: François Mitterrand.

Fer compatible la doctrina de l'Església catòlica amb aquell pensament tant diferent i allunyat, tampoc va ser bufar i fer ampolles.

La delegació del Copríncep francès ens va suggerir de fer reunions bilaterals amb la delegació de la Mitra, per a trobar solucions o propostes que poguessin ser acceptades per totes les parts.

Es varen fer tres o quatre reunions bilaterals, i encara que hi van haver moments molt difícils, finalment es va poder arribar a una solució acceptada per totes les parts.

Hi havia un parell de temes que preocupaven de manera especial: arribar amb un acord amb els comuns sobre les seves competències, en el capítol que després es va definir com "estructura territorial" i la composició del Consell General que es dissenyava.

Amb els Comuns després de varies reunions amb els Cònsols, d'un estira i arronsa, i pactada la Llei de transferències i competències comunals, es va poder tancar aquest punt.

En quan a la composició del Consell General, passar d'un sistema territorial a un sistema mixt, on s'introduïa la representació proporcional a nivell nacional, no era pas massa ben vist ni acceptat, en un principi, per una part de la població, bàsicament per les Parròquies menys poblades, que veien disminuir el seu pes polític en el si del Consell General.

No seré pas jo que diré que, al meu modest entendre, no tenien pas una gran part de raó. Ara bé, tot això era un conjunt. I si volíem esdevenir aquest Estat de Dret i democràtic amb el buscat reconeixement internacional, era evident que per a justificar-ho, calia fer algun gest important.

Ens vàrem quedar en un terme mig, que a més ens permetia suprimir una segona assemblea de representació territorial, que altres països coneixen com a Senat. Donades les nostres condicions demogràfiques vàrem creure que fer les dues cameres tradicionals, segurament esdevindria massa feixuc pel nostre país, i es va resoldre, podíem dir a l'andorrana. La cambra era mixta, i per segons quin tipus de votació es desdoblava i calien uns quòrums tant de la representació territorial com de la representació nacional.

A tots aquests problemes o punts conflictius, per si no n'hi havia prou, calia afegir-hi els tema polític intern: Una majoria al Consell General, que no podia governar, perquè li calia una majoria qualificada, 2/3 parts si no ho recordo malament, i un Govern que no tenia el suport parlamentari necessari per a tirar endavant les seves propostes.

Aquesta incomoda i especial situació, segurament també va tenir els seus elements o punts positius, i crec que tots els polítics d'aquell moment van entendre que calien unes noves normes del joc polític i democràtic que evitessin situacions d'un cert bloqueig o impasse.

Personalment he de manifestar-vos que d'aquella situació que avui en diríem de cohabitació, no en guardo pas cap mal record. Crec que me n'ha quedat una molt bona relació personal amb tots els que en , vàrem ser protagonistes de primera fila.

Aquesta situació a que he fet referència de la falta de suport parlamentari al Govern, va motivar la presentació d'un projecte de pressupost per part de la minoria que donava suport a Govern. En la sessió que es debatia aquesta proposta, que va resultar una mica moguda per la convocatòria de ciutadans a Casa de la Vall bàsicament, per part d'un ciutadà d'Ordino.

Després de la pausa feta durant aquesta sessió, al tornar-la a reprendre, un Conseller General, si no em falla la memòria de Sant Julià de Lòria, al·legant la situació de bloqueig, que no tenia cap solució prevista en la legislació d'aquell moment, ni tenia cap precedent en els usos i costums, va proposar la autodissolució del Consell General.

Aquesta proposta penso que va sorprendre a tothom, almenys a mi que no me l'esperava, i en cap moment en vaig tenir la més mínima constància, referència ni al·lusió.

Mentre un Conseller General feia la proposta, altre o altres, amb el cap o amb la ma em feien signes de disconformitat.

La realitat però, va ser una: la decisió va ser adoptada per unanimitat.

Posteriorment, es va dir i es va comentar que com a Síndic no havia d'haver permès aquell acord. Que podia fer davant d'una proposta, que repeteixo desconeixia, d'un Conseller General, que el Consell, en exercici de la seva sobirania aprova per unanimitat?

A títol informatiu recordar que en aquell moment, el Síndic no era Conseller General, i a part de dirigir i moderar els debats, únicament tenia el vot diriment en cas d'empat.

Aquests fets van portar a la convocatòria d'eleccions generals a l'abril del 1992, el que, va fer que tots aquells grups que es varen presentar, tots van manifestar en els seus programes quina era la seva posició respecte a la Constitució.

Això va fer que aquell Consell General elegit, amb canvis substancials, en unes Parròquies més que en altres, respecte al Consell General anterior, fos realment davant dels electors un autèntic Consell constituent. I amb això no pretenc ni vull pas treure cap mèrit ni legitimitat a aquell Consell General de la primera etapa constituent, que parlant en temes constructius, crec que amb justícia podem dir que va ser l'artífex dels fonaments i l'estructura de la nostra Carta Magna.

Personalment després de la curta però intensa etapa, viscuda durant la primera etapa constituent, malgrat vaig col·laborar activament en la campanya electoral, no vaig optar a ser candidat, perquè de tant en quan com diuen és bo mirar-se els toros des de la barrera o en aquest cas des de fora la plaça.

Una vegada més les circumstàncies polítiques i de la vida, van portar al meu company Modest Baró, elegit Conseller General, a ocupar el càrrec de Ministre, o el que en aquell moment penso que s'anomenava Conseller de Govern.

El reemplaçant del Conseller en el sí del Consell General, era designat pels Consellers Generals restants, encara que en aquest cas hi van prendre part els quatre elegits, que van portar la seva proposta de candidat a designar o nomenar al que aleshores era l'assemblea general de la formació o grup polític.

En aquesta assemblea i a proposta dels quatre Consellers Generals elegits, se'm va demanar, de tornar al Consell General i ocupar una plaça a la Comissió Constituent, ja que havia viscut el seu funcionament i els debats de manera continuada des del primer dia.

Per acabar-ho d'arrodonir o completar se'm va atorgar també el de membre de la Comissió Permanent, que són les dues Comissions que van suportar la majoria del pes polític d'aquesta segona etapa constitucional o constituent. Els altres tres companys és varen repartir la resta de comissions.

Com tots coneixeu la Comissió Constituent va negociar i redactar el text de la Carta Magna, i la Comissió Permanent va ser l'encarregada de redactar la Llei del referèndum i resta del paquet legislatiu imprescindible per a posar en funcionament el nou ordre polític després de l'aprovació del text constitucional.

En aquesta segona etapa o segona part del procés, es torna a examinar el text des del seu inici i es comença a tancar el que avui se'n diu serrells, en cara que alguns punts no eren únicament serrells. Tenien un contingut polític molt més profund.

També he de dir que passats ja uns quants anys, quan cada any els diferents mitjans de comunicació dediquen temps i espai en recordar els diferents aniversaris, sento i llegeixo opinions, anècdotes i relats, que sent-vos sincer, us he de dir que o bé no parlen del mateix o jo no me'n vaig enterar.

Un altre punt motiu de reflexió i d'informes i parers contradictoris va ser el referent al Tribunal Constitucional. Hi havien dues opcions: crear un organisme dedicat única i exclusivament a aquesta missió, i una altra era delegar aquesta funció a una secció de la justícia.

Els informes dels diferents assessors tampoc coincidien ni es posaven d'acord. Curiosament, un que avui ocupa el càrrec de magistrat del Tribunal Constitucional, sostenia que donades les nostres característiques demogràfiques, era millor prescindir d'aquest òrgan.

Finalment, es va optar per la primera proposta: creació del Tribunal Constitucional específic. I crec que, vist a toro passat, va ser encertada, en la modesta opinió del qui us parla, i bàsicament per que penso que si haguéssim carregat a la justícia aquesta missió, encara hauríem fet més feixuga i extensa la tasca que avui desenvolupa aquest poder de l'Estat andorrà.

Un altre punt que va ser objecte de variades opinions és el que el Cap de Govern pogués dissoldre el Consell General elegit per votació popular.

Crec recordar que l'advocat Antoni Forné Jou, va escriure algunes vegades sobre aquesta possibilitat. Curiosament i circumstàncies de la vida el primer que en va fer ús va ser el seu fill Marc quan va ocupar el càrrec de Cap de Govern.

Cal veureu des d'un punt de vista d'equilibri del joc polític i parlamentari: el Consell General té la moció de censura i el Cap de Govern té el poder de dissolució del Consell General quan ho cregui oportú.

El text assolit, si bé cal acceptar que quasi tot en aquest món és millorable, en aquell moment, era el millor perquè era el possible, i quedava en mans dels andorrans exclusivament modificar-lo posteriorment, a la seva conveniència, sense haver de demanar permís a ningú.

Aquest document era en el fons un nou pacte entre el poble andorrà i els seus Coprínceps. Sóc conscient que aquesta expressió, o millor dit aquesta realitat no agrada ben bé a tothom, però és el que hi ha.

Es va assolir perquè hi havia la voluntat política de totes les parts implicades de portar-lo a bon port i fer-lo realitat.

Hi ha qui creu, i jo no diré pas que no hagués pogut ser així, que s'havia d'haver aprofitat aquella situació política de bona voluntat de diàleg i consens en els temes d'Estat, per a tirar endavant tot un altre paquet legislatiu que en el fons hauria deixat molt més complerta la posta en marxa de la Constitució.

Malgrat això, la majoria va creure, i possiblement en una decisió encertada en aquell moment, que ja s'havia fet prou i que el millor era anar a unes eleccions generals, deixant per al nous elegits de la propera legislatura la feina que quedava pendent, i així es va fer, convocant les eleccions generals per a finals de l'any 1993.

Aprofitant l'avinentsa i com a reflexió d'actualitat, crec que molts seriem partidaris, en la situació d'ara, de recuperar aquell clima de diàleg i voluntat de consens polític en aquells temes que tenen una importància cabdal a nivell polític, econòmic i social pel nostre país.

Difícilment un sol grup o una sola formació política pot assumir-ho en solitari, ja que aquestes lleis no es podent canviar en funció de qui governi o tingui majoria al Consell General.

En tot el que faci referència a temes de caràcter general, que tingui repercussió dins i fora de les nostres fronteres, és indispensable aquest esforç per fer anar el país endavant.

Perquè hi hagi diàleg i consens cal voluntat política, i en aquest moment tinc dubtes raonables que aquesta voluntat hi sigui. Al cap i a la fi, es solament una qüestió de persones, i protagonisme, i res més.

I quan parlo de diàleg i consens, Déu me'n guardi de posar com a referència el recent projecte de la llei de la CASS, que al meu entendre a més d'un lamentable espectacle per part del Partit Lliberal, ha estat l'exemple del que precisament no ha de ser un consens, on cadascú ha fet la guerra pel seu compte, polititzant absolutament aquesta llei. Davant d'aquesta inquietud o preocupació, solament el temps ens dirà quins seran els resultats o les conseqüències.

Aquesta és la meva visió d'una època històrica no gaire llunyana, amb una pinzellada molt més actual. Opinions en tot cas que solament em comprometen a mi, i que poden ser o no encertades i compartides per uns i rebutjades per altres, com la de qualsevol ciutadà.

Albert GELABERT GRAU

TROBADA DE GERMANOR

El passat dia 10 de desembre del 2008 va tenir lloc el tradicional dinar de germanor a l'Hotel Holiday Inn Crowne Plaza d'Andorra la Vella. En acabar l'àpat, tingué lloc una conferència a càrrec del Sr. Manel Torrentallé Cairó, president de l'Institut Nacional Andorrà de Finances (INAF).

FER L'ANDORRÀ

Un poble quan perd la seva identitat, ha perdut el seu rumb, i per tant n'ha de trobar un de nou que el faci millor, ho al menys que l'aguanti.

Això és el que ens ha passat als andorrans, em deixat de fer l'andorrà, (el millor que sabem fer) aquell poble humil que era el més petit i que la seva humilitat i petitesa el feien respectat i protegit pels altres països.

Els nostres dirigents polítics fa molt de temps que han deixat de fer l'andorrà i en especial després de la Constitució, que si bé era una bona eina no la vàrem saber utilitzar.

La Constitució, havia de ser una cosa molt bona pel nostre poble, però com tot, quan s'utilitza malament el resultat és dolent. Hi avui trobem veus que diuen que el problema de tot és la Constitució. L'únic problema és els que han conduït aquesta Constitució. Un vehicle quan circula malament, ningú dona la culpa al vehicle, la culpa sempre és del conductor.

Només vàrem saber utilitzar la Constitució per anar a les Nacions Unides, per defensar davant dels nostres electors que som un país, i al fer-nos la foto al costat del president dels Estats Units o de qualsevol altre país gran, ens vàrem considerar com ells i ara som capaços de pujar a la tribuna de les Nacions Unides i dir als altres països el que han de fer.

Ara, segurament, ens considerem igual que els altres països (i potser o som en alguns aspectes) però aleshores estem completament desprotegits, ja que hem deixat de ser pobres, de ser petits i de ser humils. (Hem deixat de fer l'andorrà.) Ara tots els altres països del món ens consideren igual i per tant, deixen de protegir-nos i tot el que fem els hi fa nosa.

Quan a una persona més gran, o més poderosa li donem algun consell, l'acceptarà? Si aquest consell li donem, sense testimonis potser s'ho pensarà, però si ho fem des d'una tribuna pública mai ho acceptarà, encara que tinguem raó.

Com ho podem fer? Sabrem tornar a fer l'andorrà? Acceptaran els altres que ho tornem a fer o hem de trobar una altra sortida?

La resposta no és fàcil ja que quan algú està acostumat a fer un treball durant molts anys, aquella feina la sap fer sense cap esforç. (Per difícil que aquesta sigui.) Però quan ha deixat el que està fent tota la vida per fer-ne una de nova encara que sigui més fàcil als ulls dels demés, és molt més difícil per aquella persona.

Espero que els nostres polítics trobin una resposta a aquest abandonament per fer el millor que sàpiguen per tornar a tenir la posició dins de la societat que el nostre petit, pobre i humil país es mereix.

Lluís BABI PICOLO

Amb la voluntat de gaudir de noves idees i visions us convidem a adherir-vos a la nostra Associació, que treballa per fomentar la promoció i la defensa dels valors democràtics, la cultura andorrana i la llengua catalana.

FULL DE PREINSCRIPCIÓ PER A NOUS MEMBRES DE PLE DRET I OBSERVADORS

Andorra la Vella,

El/La sotasignat/ada,, de

nacionalitat andorrana, titular del passaport núm. amb

domicili a, havent exercit el càrrec públic de:

- síndic/a general, durant el període

- subsíndic/a general, durant el període

- conseller/a general, durant el període

Manifesta la seva voluntat d'adherir-se a l'Associació d'Exsíndics i Exconsellers Generals.

Per a més informació podeu trucar al **877 877**.

*Feliç Any Nou 2009
ple d'encerts*

AESCO

AESCO

Associació d'Exsindics i Exconsellers Generals

Carrer de la Vall, 28 · AD500 Andorra la Vella · Tel: 877 877 - Fax: 869 863